Textnära förberedelser inför tankestopp

Läsfrämjande - Undervisning, Årskurs 4-6

Syfte

Skapa engagemang genom anknytning till texten.

Läraren reflekterar

Att stanna till under högläsning kräver fingertoppskänsla. Om texten bär och eleverna är med på noterna finns det ingen anledning att stanna till. För många stopp kan göra läsningen och upplevelsen av den sönderhackad. Dessutom kan stoppen signalera att eleverna inte förstår eller är med. Ibland hoppar jag över tankestoppet helt om det inte behövs. Ibland stannar jag till vid ett ställe och ibland vid flera.

Metod

När jag läser en ungdomsroman gör det nästan alltid med pennan i handen. Jag markerar delar av texten som är viktiga, intressanta, roliga, gripande och som ger mig associationer. Jag skriver små kommentarer, frågor och ritar små bilder för att komma ihåg mina tankar. När jag sedan högläser texten kan jag välja att stanna till där det känns rätt för att skapa en spontan aktivitet. Jag kanske berättar en anekdot, gör en snabb omröstning eller ställer en fråga som eleverna samtalar om.

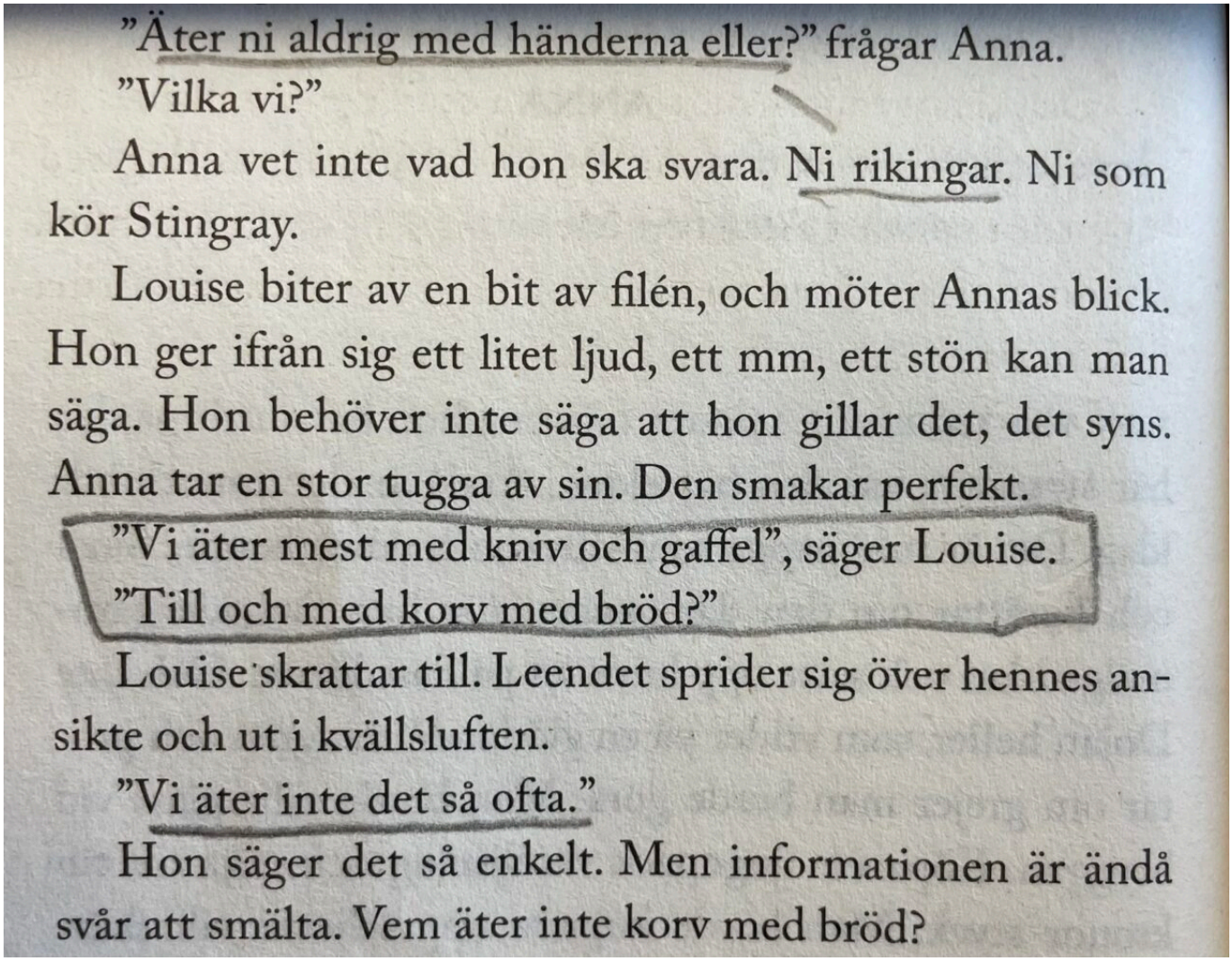

”Äter ni aldrig med händerna eller?” frågar Anna.

”Vilka vi?”

Anna vet inte vad hon ska svara. Ni rikingar. Ni som kör Stingray.

Louise biter av en bit av filén, och möter Annas blick. Hon ger ifrån sig ett litet ljud, ett mm, ett stön kan man säga. Hon behöver inte säga att hon gillar det, det syns. Anna tar en stor tugga av sin. Den smakar perfekt.

”Vi äter mest med kniv och gaffel”, säger Louise.

”Till och med korv med bröd?”

Louise skrattar till. Leendet sprider sig över hennes ansikte och ut i kvällsluften.

”Vi äter inte det så ofta.”

Hon säger det så enkelt. Men informationen är ändå svår att smälta. Vem äter inte korv med bröd?

CC BY NC SA

Markeringar ovan är ur Som eld, av Sara Lövestam, där bokens huvudpersoner pratar om sina erfarenheter av att äta korv. Här kan eleverna:

- berätta vilka tillbehör de gillar,
- rangordna vilka korvrätter som är godast: korv med bröd, korv och makaroner, korvslantar och potatismos,
- och rösta på vilken som är bäst: grillad eller kokt.

Eleverna kan också fundera på:

- Hur Anna och Lollo äter sin korv helst,
- varför Anna äter korv oftare än Lollo,
- och vilken funktion besticken har i sammanhanget.

Till sist några frågor att samtala om:

- Handlar samtalet om korv med bröd? Vad handlar det om?
- Vilka ord är särskilt viktiga?
- Vad vill författaren lyfta fram med episoden?

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Förmåga att läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll*

Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i texten.

Betygskriterier*

Eleven läser skönlitteratur och sakprosatexter för barn och ungdomar **med mycket gott flyt** och visar **mycket god** läsförståelse. Dessutom sammanfattar eleven olika texter med **god** säkerhet. Eleven för också **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika texter.

* årskurs 4-6